

नागरी हक्क संरक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
अ.जा./अ.ज. (अ.प्र.) कायद्याची प्रभावी अंमलबजावणी व दोषसिध्दीचे प्रमाण वाढविण्यासाठी
करण्यात आलेली उपाययोजना

अ.जा./अ.ज. (अ.प्र.) कायद्याची प्रसिध्दी व प्रभावी अंमलबजावणीकरीता ना.ह.सं. विभागाचे अधिकारी यांच्याकडून पोलीस ठाणे स्तरावर कार्यशाळा घेण्यात येतात.

अ.क्र	वर्ष	कार्यशाळा
१	सन 2020	190
२	सन 2021	426
३	सन 2022	1403
४	सन 2023	1493
५	सन 2024	1221
६	सन 2025 (जून)	595

घटनास्थळी शांतात राखण्यासाठी व अत्याचाराच्या घटनांची पुनरावृत्ती होऊ नये यासाठी समाजातील विविध घटकांच्या जातीय सलोखा बैठका घेण्यात येतात. गेल्या ५ वर्षात खालील प्रमाणे जातीय सलोखा बैठका घेण्यात आलेल्या आहेत.

अ.क्र	वर्ष	जातीय सलोखा बैठक
१	सन 2020	343
२	सन 2021	362
३	सन 2022	808
४	सन 2023	880
५	सन 2024	805
६	सन 2025 (जून)	485

गुन्हे आढावा :-

अनुसूचित जाती / जमाती (अत्याचार प्रतिबंधक) कायदा, १९८९ व नागरी हक्क संरक्षण कायदा, १९५५ अन्वये १ जानेवारी, २०२० ते ३० जून, २०२५ पर्यंत राज्यात दाखल झालेल्या गुन्ह्यांची परिक्षेत्रनिहाय माहिती.

(अनुसूचित जाती + अनुसूचित जमाती + ना.ह.सं. कायदा)

अ.क्र.	परिक्षेत्र	2020	2021	2022	2023	2024	2024 (Upto JUNE)	2025 (Upto JUNE)	Difference (2024- 2025)
1	मुंबई	42	50	60	57	69	30	41	11
2	कोकण	192	237	287	333	330	171	199	28
3	नाशिक	453	393	482	518	578	321	295	-26
4	कोल्हापूर	799	820	913	954	989	544	519	-25
5	छ.संभाजी नगर	471	449	472	576	607	338	365	27
6	नांदेड	468	423	425	469	507	264	285	21
7	अमरावती	484	474	532	533	466	227	258	31
8	नागपूर	337	287	336	354	394	208	185	-23
9	रेल्वे	4	2	3	8	3	2	0	-2
	एकूण	3250	3135	3510	3802	3943	2105	2147	42

अनुसूचित जाती / जमाती (अत्याचार प्रतिबंधक) कायदा, १९८९ व नागरी हक्क संरक्षण कायदा,
१९५५ अंतर्गत ३० जून, २०२५ अखेर परिक्षेत्रनिहाय पोलीस तपासावर व न्यायालयात प्रलंबित
गुन्ह्यांची माहिती

अ. क्र.	परिक्षेत्र	३० जून, २०२५ अखेर ६० दिवसांपेक्षा जास्त काळ पोलीस तपासावर प्रलंबित गुन्हे				३० जून, २०२५ अखेर न्यायालयात प्रलंबित गुन्हे			
		अनुसूचित जाती	अनुसूचित जमाती	अ.जा. + अ.ज.	ना.ह.सं. कायदा	अनुसूचित जाती	अनुसूचित जमाती	अ.जा. + अ.ज.	ना.ह.सं. कायदा
१	मुंबई	55	5	60	0	249	28	277	9
२	कोकण	90	30	120	0	1151	746	1897	20
३	नाशिक	54	23	77	0	1821	892	2713	15
४	कोल्हापूर	107	10	117	0	4835	428	5263	37
५	छ.संभाजी नगर	62	3	65	0	2036	382	2418	0
६	नांदेड	59	25	84	0	2383	342	2725	14
७	अमरावती	90	14	104	0	2376	887	3263	2
८	नागपूर	15	5	20	0	1412	663	2075	2
९	रेल्वे	1	0	1	0	21	1	22	0
	एकूण	533	115	648	0	16284	4369	20653	99
एकूण (SC+ST+PCR)				648		20752			

JUNE 2025 MONTHLY REPORT

Sr.No.	Tital		SC	ST	PCR	Total
1	Charge sheets filed in the Courts		292	67	0	359
2	Cases pending with duration of pendency (Police)	More than 60 days	533	115	0	648
	Cases pending with duration of pendency (Court)		16284	4369	99	20752
3	Cases acquitted and reasons		71	17	0	88
			• Insufficient Evidence • Panch withenss hostile • Complainat hostile • Inconsistency/contradication in the deposition/evidenes of the complainant and witnesses • Charge not proved • Non production of caste certificate of the complainant/ accused • Others			
4	In Case of non-compliance of duties under the scheduled caste and Scheduled Tribes (Prevention of Atrocities) Act1989 and action initiated under section 4 of the act		0	0	0	0
5	Convictions ordered in <u>JUNE 2025</u> by Courts in POA and PCR Act		5	5	0	10
6	Appeals Filed in <u>JUNE 2025</u> by Courts in POA and PCR Act		0	0	0	0
7	Number of Counter Cases registered against SC-ST victims after registration of FIR under POA Act 1989 and PCR Act 1955 and steps taken by the state government to prevent counter cases.		26	6	0	32
8	Infomation on Exclusive Special courts setup under POA Act 89/ Rules 95 and districts where theses courts are functioning. If not the reasons thereof.		Exclusive Special Courts were proposed in six places but only five Exclusive Special Courts are working at Mumbai, Thane, Pune, Aurangabad & Nagpur. (Nashik Exclusive Court is sanctioned but yet to start). Rest of Maharashtra districts Session Courts Acting as special court in POA cases.			

Police Pendency Situation (JUNE 2025)

Sr. No.	Range	Above 5 Years	Above 4 Years	Above 3 Years	Above 2 Years	Above 1 Years	Above 6 Months	Above 3 Months	Above 2 Months	Total
1	Mumbai	22	0	3	4	5	11	8	7	60
2	Konkan	21	5	6	6	14	18	35	15	120
3	Nashik	2	0	2	2	9	17	18	27	77
4	Kolhapur	17	1	6	9	10	9	39	26	117
5	Ch. Sabhaji Nagar	0	0	0	2	3	3	27	30	65
6	Nanded	1	1	1	2	3	16	38	22	84
7	Amaravati	14	6	7	10	13	11	25	18	104
8	Nagpur	2	1	2	3	3	5	1	3	20
9	Railway	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	Total	79	14	27	38	60	91	191	148	648